

чевський, здобули-б Михайловському голосне імя, коли-б були перекладені на котру з європейських мов. По своїм філософічним поглядам д. Михайловський позитивіст, хоч не приймає цілком поглядів Канта, а де в чім відмінняє та перероблює їх. Останніми роками д. Михайловський гостро виступив проти російських неомарксистів, чи економічних матеріялістів і своєю гострою, часом дуже ідкою критикою досяг того, що ся фракція починає по троху позбувати ся однобічних поглядів на вагу економічних відносин у життю людському. З початку 90-лх років д. Михайловський разом з відомим письменником російським Вол. Короленком видають один з найкращих у Росії місячників — «Русское Богатство».

С. Є.

Е. І. Борисов (некрольог). 6 мая помер Евген Борисов, редактор «Херсонскаго Земскаго Сборника», один із тих непомітних на око працююпків, невідомих серед ширшої публіки, що на своїх плечах несуть весь тягар дрібної газетарської роботи і віддають їй усі свої сили. Небіжчик народив ся на світ в с. Вербівці Звенигородського повіту в Київщині, походив з родини сільського священика. Освіту побрав у Київській духовній семінарії та в Новоросійському університеті, де добув курса р. 1877 на юридичному відділі. Ще студентом Борисов працював у часописях, збирав етнографічні матеріяли, студював звичаєве право українського народу, але небавом обставини зупинили сю роботу: р. 1879 його заслано «адміністративно» на Сибір, де він пробував до р. 1883. Вернувшись з Сибіру, Борисов осів ся в Києві і працював у найліпшій на той час київській часописі «Зоря», посилає дописи в «Недѣлю» та інші періодичні видання. З р. 1887 Борисов перебирає ся в Одесу і незабаром стає одним із головних співробітників «Одесскаго Вѣстника». Житє на засланні та невпинна праця нарешті знесилили його в край і він мусів залишити газетярство і взяти службу в земстві (1891 р.), де служив до самої смерті. Небіжчик брав участь, хоч правда дуже рідко і спорадично, і в українському письменстві: з праць підписаних його іменем нам відома тільки одна його розправа про чумацтво, надрукована в «Свѣті» за р. 1881. Коли у його були ще й інші праці українські, то він певне звичасм газетарських працююпків не підписував їх. Прикрі обставини житя не

дали йому зробити все те, на що був здатний.

С. Є.

Ширшу згадку про покійника дамо в одній із наближих книжок Вістника.

Ред.

Е. П. Боярська (некрольог). У цьвітні сього року померла українська артистка Евдокія Богемська, що була відома більш під псевдонімом Боярської. Вона народила ся на світ р. 1863 в Могилеві на Поділю; свою артистичну карієру почала р. 1885 в Одесі в трупі М. Н. Старицького, що була тоді під управою М. Л. Кропивницького. З першого-ж разу молода артистка звернула на себе увагу і незабаром зайняла перше місце в трупі д. Старицького, як талановита артистка на драматичні ролі. Кращі ролі Боярської були в отсих пєсах: «Глитай», «Доки сонце зійде, роса очи виїсть», «Не так склало ся, як ждало ся», «Ой не ходи, Грицю» та ин. Торік Боярська покинула український театр і вступила на службу до російського антрепренера Корша в Москві, але там їй не поталанило і незабаром вона знову вернула ся на українську сцену. С. Є.

15-літні роковини смерті Костомарова. 1-го цьвітня в Софійському соборі в Києві відправлено павахиду по Костомарову з приводу 15-літніх роковин його смерті. Київська часопись «Жизнь и искусство» (ч. 98) помістила досить гарну статю про Костомарова д. В. Мироя. Автор кінчить свою статю жалем на те, що й досі ніхто з прихильників памяти Костомарова не видав повної, науково обробленої життєписем славного історика.

Леонід Майков (некрольог) В семий день квітня сего року помер один із визначних сучасних учених російських, Леонід Майков. Небіжчик, син відомого колись художника Миколы Майкова, на світ народив ся р. 1839, освіту побрав у гімназії та університеті (на історико-філософічному відділі) в Петербурзі. З молодих літ Леонід Майков обертав ся серед людей, що заложили йому в душу потяг до науки, і незабаром на сьому полі небіжчик звернув на себе загальну увагу своїми працями по історії літератури та етнографії. Р. 1889 Майкова за наукові праці обібрано членом Російської Академії Наук, а р. 1893 його поставлено віце-президентом цієї Академії. Першою видатнішою його працею науковою була диссертация на магістра о «былинахъ Владимірова цикла» (1863 р.). Під його редакцією видано 5 томів «Записокъ» етнографічного віділу російського

географічного товариства (1876—1886 р.); далі йдуть монографії та розвідки про Симеона Полоцького, Ломоносова, Сумарокова («Матеріялы и изслѣдованія изъ

исторіи русской литературы») та інші. Останньою працею Майкова був перший том наукового видання творів Пушкіна, що вийшов торік на ювілей поета. С. Є.

V. З науки і штуки.

Пам'ятник Котляревському Міністер внутрішніх справ повідомив мійську управу Полтавську про згоду свою на те, щоб пам'ятник Котляревському поставити на Протопопівській улиці в Полтаві. Можна сподівати ся, що тепер ніщо вже не стане на перешкоді, щоб покінчити як найшвидше справу з пам'ятником першому українському письменникови, що несподівано затягла ся на довгі роки.

Вистави в „Народньому театрі“ в Чернигові. Останніми часами по всій Росії комітети тверезости заводять «чайні», а при чайних театральні вистави. Такі вистави є і в Чернигові. Серед базарю стоїть велика кам'яниця; частина її містить у собі чайну і «Народній театр». Театр сей малесенький; за вечір найбільше можна взяти за білети 70 рублів; до того-ж не дуже то й чистий, але все-ж театр: з лантунками, з місцями задля публіки і т. п. Плата вельми дешева: од семи копійок (перший ряд одшаче карбованець, а то й більше); публіки не завжди повно, а перші, найдорожчі місця мало не що-разу порожні. Через те за вечір за білети береть ся пересічно рублів тридцять (буває більше, але буває, що й 15 р.). Через се плата з глядачів може тільки вернути звичайні трати на виставу (світло, костюми, реkvізит, авторські etc.), а про плату акторам нема що й говорити. Комітет тверезости також такої плати їм не дає. Через те в сьому театрі можуть грати тільки аматори.

Досі в театрі дозволяли грати речі гарні і майже завжди українські. На великоруські пєси у Чернигові не можна знайти стільки аматорів, скільки на українські, та й глядачі народнього театру на великоруські вистави не дуже хочуть ходити. Спершу «простого» народу ходило в театр мало: деяка інтелігентна молодіж, що принципіально цікавить ся народнім театром, далі родичі та знайомі аматорів (цікавлють ся, як то такий чи така гратиме!, врешті кілька крамарів та прикащиків. — отсе й уся публіка. Але де далі сей театр засягав усе більшої та біль-

шої популярности, і врешті таки так справа стала, що на виставах його останніми часами бувало багато селян, що живуть у Чернигові по наймах, ремісників та иншого робочого народу. Публіка ся дуже цікавить ся виставами, слухає уважно і терпляче вислухає чи вистояє часом дуже довгі (як звичайно в аматорів!) антракти. Одного разу після великої пєси, що скінчила ся о пів дванацятої години, мали бути «Вечерниці» Ніщинського. Та на лихо музика була ще в великому мійському театрі — там кінчила пєсу. Довело ся дождити і публіка терпляче висиділа й вистояла (на галерії мало не всі стоять) з годину — аж поки позходила музика після півночі. Перший з'явив ся контрабас, — його привитали оплесками і сміхом і вдоволені просиділи ще весь час, поки співано «Вечерниці».

Звикла публіка й до деяких артистів, у кожної групи є свої улюбленці, їх витають оплесками, широко викликають. Взагалі можна сказати, що публіка народній театр любить і справі сій дуже спочуває.

На жаль у мене нема всіх афішів театру з самого початку його діяльности (здасть ся, з 1897 року). Та вистави спершу були не часто, а найліпше справа стояла останнього року: помалу-помалу виробило ся кілька аматорів, переважно молодіжи, з яких склав ся театральний гурток. Виставляли за останній рік (цифрами позначено скільки дій у пєсі):

I. Котляревського: Наталка Полтавка 3. М. Кропивницького: По ревізії 1. I. Тобилевича: Сто тисяч 4, Мартин Боруля 5, Бурлака 5. Наймичка 5, Чумаки 5. II. Ніщинського: Вечерниці 1. В. Самійленка: Химерний батько 2. Б. Грінченка: Степовий гість 5, ісю пєсу через незалежні від аматорів причини довело ся грати під чужою фірмою і не в народньому. а в мійському театрі, хоч з дуже дешевою для глядачів платою). Нахмарило 3. Тогобочного: Борці за мрії 4. Ванченка: Катерина (Мужичка) 4. А — го.